

PhDr. Ján ORDOŠ

*1952 – †2005



Ján Ordoš bol absolventom odboru národopis na Katedre etnografie a folkloristiky, kde začal aj svoje odborné pôsobenie v roku 1971. V pozícii odborného asistenta do roku 1991 prednášal problematiku materiálnej kultúry, sociálnej kultúry, krátky čas aj etnogenézu Slovanov. Popri prednáškach venovaných metódam a technikám terénneho výskumu viedol študentské letné praxe v teréne. Popri pedagogickej činnosti sa venoval aj terénnemu výskumu a spracovaniu materiálu k problematike materiálnej kultúry, rodiny a sociálnej kultúry, ktoré publikoval vo vlastivedných publikáciách (*Stará Turá* a *Lud hornádskej doliny*).

Po odchode z Filozofickej fakulty sa jeho aktivity preorientovali predovšetkým na terénny výskum a prácu múzejného etnografa – pracovníka Zemplínskeho múzea v Michalovciach. Terénnym výskumom získané poznatky spracoval vo forme odborných štúdií, pri zostavovaní a koncipovaní lokálnych monografií (*Výčapky, Čermany, Zemplínska Teplica*), osobitnú pozornosť venoval spracovaniu ľudovej kultúry svojej rodnej obce (*Sečovce*). Súčasťou odborných aktivít J. Ordoša bola vedecko-popularizačná činnosť, a to predovšetkým formou rozhlasových relácií (*Klenotnica ľudovej hudby – Zemplínska Teplica*, 1990), ako aj v regionálnej tlači Zemplína a Šariša (príspevky z oblasti ľudových remesiel, rodinného a výročného zvykoslovia). Zastával aj funkciu riaditeľa v prešovskom Vlastivednom múzeu a v Zemplínskom múzeu.

Magdaléna Paríková

Doc. PhDr. Emília HORVÁTHOVÁ, CSc.

*1931 – †1996



Jej počiatočné vyše dvadsaťročné obdobie vedeckej práce bolo spojené s Národopisným ústavom SAV v Bratislave. Sem nastúpila už počas svojho štúdia (1951) a pôsobila tam až do roku 1978. Tu obhájila (1962) svoju dizertačnú prácu o histórii Cigánov, ktorú publikovala ako knižnú monografiu *Cigáni na Slovensku* (1964). Stala sa tak priekopníčkou na Slovensku a postupne aj medzinárodne uznávanou odborníčkou na problematiku Cigánov – Rómov (v rokoch 1968 – 1990 bola členkou Komisie vlády SSR pre riešenie otázok cigánskych obyvateľov). Neskôr sa

jej dominantnou témou stalo štúdium duchovnej kultúry (obyčaje, demonológia, povery, kozmogónia, liečenie), a to aj v širších slovanských kontextoch, pričom dôsledne uplatňovala historicko-porovnávaciu metódu.

Na katedre etnografie začala pôsobiť v roku 1964 ako externá prednášateľka v oblasti mimoeurópskych národov. V roku 1975 sa stala externou a od roku 1978 – internou vedúcou Kabinetu etnológie FiF UK, kde sa v roku 1978 habilitovala za docentku v oblasti národopisu. Z funkcie vedúcej kabinetu jej vyplynulo vedenie úloh štátneho plánu základného výskumu s témou národnostných menšín, etnických procesov a kultúrnych tradícií v socialistickej spoločnosti. Individuálne sa stále venovala výskumom a štúdiu obyčajových tradícií, výsledkom čoho bola publikácia *Rok vo zvykoch nášho ľudu* (1986) – ako prvé syntetické spracovanie kalendárnych zvykov Slovenska. Z oblasti teórie sa venovala kategórii tradície a etnickým kategóriám.

Jej pedagogické pôsobenie – to boli prednášky z duchovnej kultúry, slovanského národopisu, mimoeurópskych národov, ako aj teórie a metodológie. Bola školiteľkou vedeckých aspirantov, ktorých vchovala sedem. Pre potreby študentov napísala vysokoškolskú učebnicu *Úvod do štúdia etnografie a folkloristiky* (1989).

Vedecko-organizačné pôsobenie spočívalo v dlhoročnom vedení Oddelenia duchovnej kultúry v Národopisnom ústave SAV, vedení Kabinetu etnológie FFUK, pričom súčasne bola aj vo funkcii zástupkyne vedúceho katedry (v r. 1990 bola poverenou vedúcou katedry). V rokoch 1975 – 1978 bola predsedníčkou Slovenskej národopisnej spoločnosti, ktorej sa v roku 1993 stala čestnou členkou.

Emília Horváthová patrila v svojej generácii k najvýznamnejším a najproduktívnejším osobnostiam.

Kornélia Jakubíková

Doc. PhDr. Ladislav MLYNKA, CSc.

*1954 – † 2010



Osobnosť a široká odborná orientácia etnológa, muzeológa Ladislava Mlynku v posledných dvoch desaťročiach výrazne ovplyvnila formovanie Katedry etnológie a kultúrnej antropológie. Už od ukončenia vysokoškolského štúdia v odbore národopis sústredil pozornosť na štúdium ľudového staviteľstva, ktoré na základe systematického terénneho výskumu interpretoval a publikačne sprístupňoval zo širokého uhla pohľadu. Ku kľúčovým problémom jeho vedeckého záujmu patrilo nielen sledovanie foriem obydla v kontexte stavebného a sídelného vývinu na Slovensku, ale